

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств **Вінницької області**
щодо їх ділових очікувань*
I квартал 2025 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Вінницької області в I кварталі 2025 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Вінницької області у I кварталі 2025 року свідчать, що, незважаючи на війну, занадто високі ціни на енергоносії, сировину та матеріали, респонденти продовжували очікувати зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та позитивно оцінювали перспективи розвитку власних підприємств у наступні 12 місяців. Очікувалося подальше зростання цін і девальвація національної валюти.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні вищими темпами: баланс відповідей – 72.7% (одні з найвищих очікувань серед регіонів) (у попередньому кварталі – 42.9%) (графік 1), у цілому по Україні – 15.6%;
- зростання цін на споживчі товари та послуги: частка респондентів, які очікували, що зростання цін перевищить 10.0%, становила 59.1% (у IV кварталі 2024 року – 57.1%), у цілому по Україні – 39.7%. Головними чинниками інфляції респонденти називали витрати на виробництво (відмітили 95.5% респондентів), курс гривні до іноземних валют та податкові зміни (вплив останнього чинника посилюється) (графік 2);
- девальвацію національної валюти: знецінення гривні відносно долара США очікували 95.5% респондентів (у попередньому кварталі – 95.2%), у цілому по Україні – 89.1%;
- поліпшення фінансово-економічного стану підприємств вищими темпами: баланс відповідей – 27.3% (у IV кварталі 2024 року – 4.8%) (таблиця), у цілому по Україні – 4.7%;
- швидше зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції: баланс відповідей – 50.0% (у попередньому кварталі – 28.6%) (таблиця), у цілому по Україні – 20.7%;
- збільшення інвестиційних видатків як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар вищими темпами: баланси відповідей – 35.0% та 70.0% відповідно (у IV кварталі 2024 року – 27.8% та 55.6% відповідно) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – 2.7% та 13.4% відповідно;
- кількість працівників на поточному рівні: баланс відповідей – 0.0% (як у минулому кварталі) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 0.6%;
- зростання цін на товари / послуги, що купують і продають підприємства: баланси відповідей по 95.5% (у попередньому кварталі – по 85.0%) (графік 6). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів / послуг власного виробництва впливатимуть ціни на сировину, матеріали, енергоносії, а також вартість трудових ресурсів (графік 7);
- зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника: баланси відповідей – 100.0% та 81.8% відповідно (у попередньому кварталі – 80.0% та 81.0% відповідно) (графіки 4, 6).

Спроможність підприємств нарощувати виробництво найбільше обмежували занадто високі ціни на сировину та матеріали, а також енергоносії, воєнні дії та їх наслідки (графік 5).

Респонденти очікували, що потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом зростуть (графік 8). Підприємства, що планували брати кредити (27.3% опитаних), надавали перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом не змінилися (графік 9). Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називали наявність інших джерел фінансування, занадто високі ставки за кредитами, занадто складну процедуру оформлення документів та надмірні вимоги до застави (графік 10).

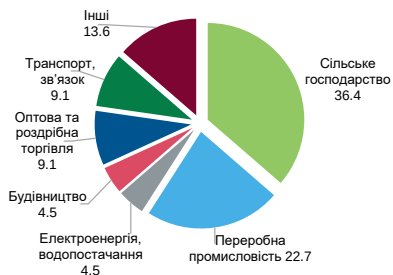
Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій із коштами, розміщеними на банківських рахунках, у цілому по Україні – 96.6%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

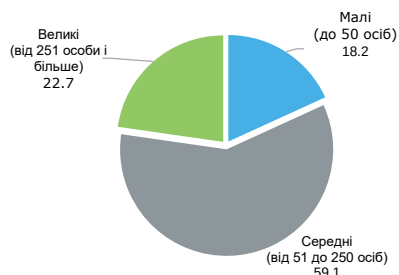
- поточний фінансово-економічний стан підприємств поганий: баланс відповідей – «мінус» 4.5% (у попередньому кварталі – «мінус» 9.5%), у цілому по Україні – «мінус» 3.4%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва вищий, ніж нормальний: баланс відповідей – 7.1%, у IV кварталі 2024 року – 7.7%;
- підприємства області були спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей: баланс відповідей – 4.8%, у попередньому кварталі – 0.0%.

Паспорт вибірки^{1, 2}

Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

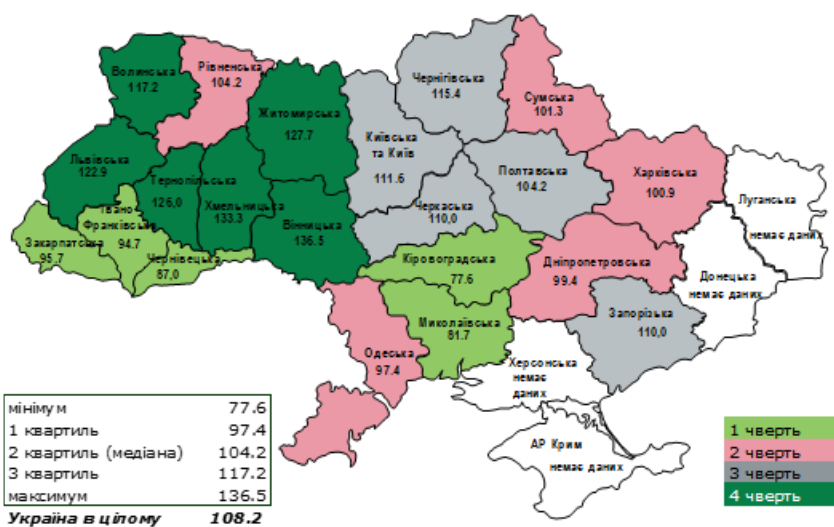

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 03–27 лютого 2025 року;
- опитано всього 22 підприємства;
- репрезентативно за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство та переробна промисловість.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Вінницької області щодо ділової активності (за складовими)

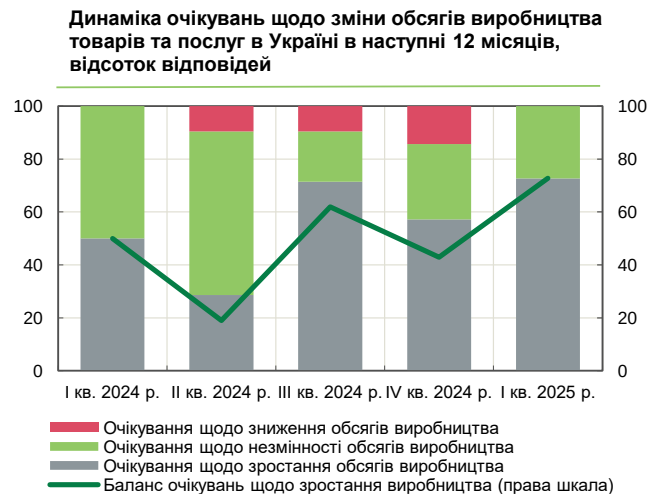
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2024 р.	II кв. 2024 р.	III кв. 2024 р.	IV кв. 2024 р.	I кв. 2025 р.
фінансово-економічного стану	4.5	0.0	33.3	4.8	27.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	28.6	20.0	57.1	28.6	50.0
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	22.2	10.0	11.1	27.8	35.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	27.8	20.0	44.4	55.6	70.0
кількості працівників	-9.1	0.0	-4.8	0.0	0.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

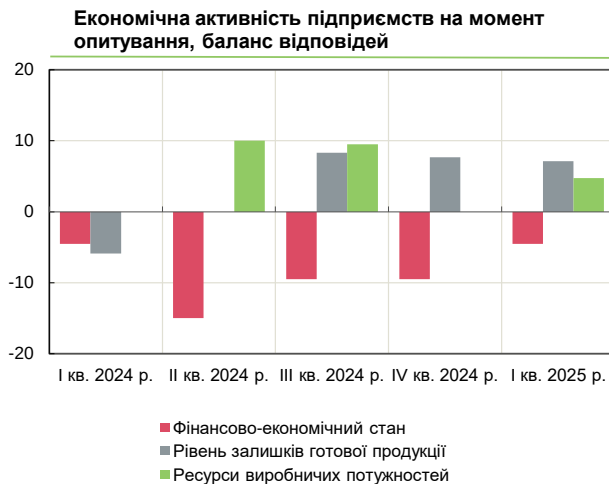
Графік 1

Графік 2

Графік 3

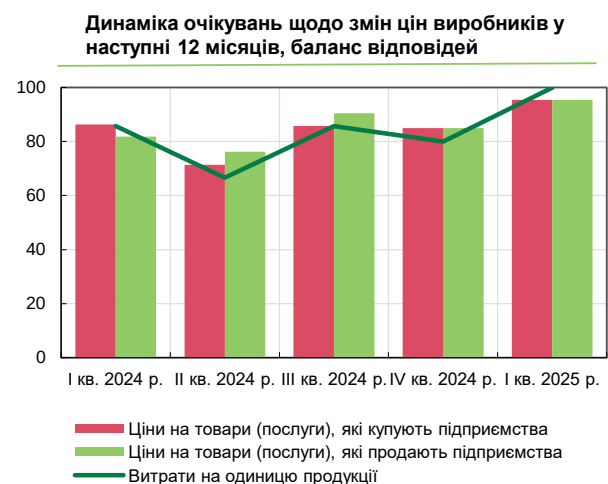
Графік 4

Графік 5

Графік 6

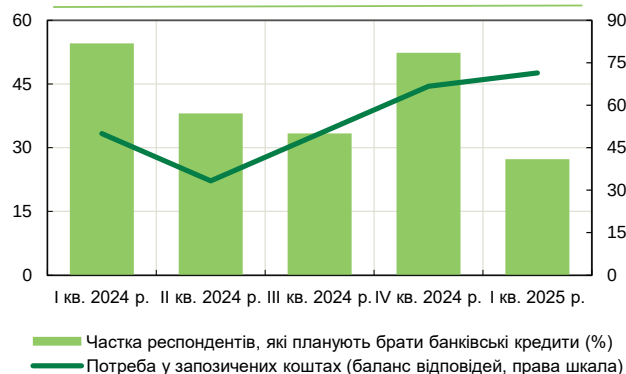
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

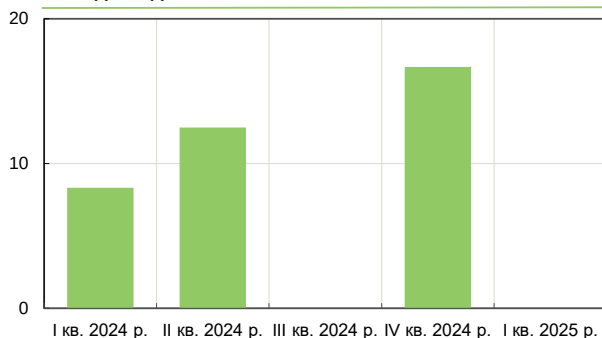
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

